

‘Natuurlijk Leren’ slaat aan bij ouders en leerlingen

Basisschool het Kleurenorkest is vernieuwing vanuit de kern

• door Johan Bos

Innovatie, verandering, een frisse wind... Politici strooien makkelijk met die woorden. In het gunstigste geval richten ze een platform of werkgroep op die een nota gaat schrijven. Meestal een duimdik rapport dat snel onderin een la verdwijnt. Echte vernieuwing is kennelijk moeilijk te realiseren in de polder. Kan het ook anders? Ja, want bij basisschool het Kleurenorkest in Limmen zien we het tegenovergestelde. Enthousiaste mensen, die niet praten over vernieuwing in het onderwijs, maar het gewoon doen. Na zeven jaar roeien met de riemen die ze hadden is er eindelijk erkenning van de overheid. Het concept Natuurlijk Leren wordt omarmd door steeds meer bestuurders en onderwijsdeskundigen. In Limmen telt de school inmiddels zeventig leerlingen en er staan er bijna twintig op de wachtlijst. “Het heeft ons een miljoen euro gekost en de overheid een miljoen bespaard”, zegt Bouke de Boer, communicatiedeskundige en bekend auteur van boeken over NLP, Systemisch Werken en Oplossingsgericht Werken. “En nòg zijn we er niet. Erkenning is één ding, geld is iets anders...”

Hoe kan het dat in Limmen een nieuwe school werd gesticht? Zijn er niet genoeg scholen? Schiet het onderwijs misschien tekort? Het antwoord is nee. Het is pure marktwerking geweest. Bouke de Boer legt uit: “Wij hebben ons trainingsinstituut NTI-NLP in Limmen; zonder opscheppen het grootste instituut in zijn soort ter wereld. We trainen duizenden cursisten per jaar, zowel particulier als zakelijk. Veel mensen hebben uiteraard ook kinderen en zo is het gegaan. We kregen herhaaldelijk de vraag of we geen trainingen hadden voor de jeugd, voor jongeren. Mijn vrouw Dorien besloot uiteindelijk om dat gestalte te gaan geven. Nu, zeven jaar later is het ontwikkeld tot een school voor Natuurlijk Leren, een concept dat steeds meer de wind in de zeilen krijgt. In Amsterdam (IJburg) en Almere zijn ook scholen op deze leest geschoeid.”

Methodieken

Belangrijk verschil met andere onderwijsvormen is dat bij het Kleurenorkest alle leerkrachten zelf ook trainingen in NLP, Systemisch Werken en Oplossingsgericht Werken hebben gevolgd. Voorzitter van het schoolbestuur, Dorien Groot, zegt hierover: “Onze school wordt geleid en vormgegeven door een zeer ervaren en bevlogen directeur. Zij heeft uiteraard alle opleidingen gevolgd en geeft hier uiting aan in het leiden van de school. Op de werkvloer zijn het de leerkrachten die het daar toepassen, zij hebben dan ook allen de methodieken geïntegreerd. Wij zijn allang overtuigd van de kracht van deze communicatievormen. En met ons de ouders. Ze hebben eindelijk weer kinderen die vrolijk naar school gaan, sterker: die rennen naar school, omdat het zo leuk is daar. En die kinderen komen ook blij thuis.”

Dorien Groot vertelt over de vloedgolf aan e-mails die de ouders hebben gestuurd naar het gemeentebestuur toen het raadsbesluit over het voortbestaan van de school deze maand op de agenda kwam te staan. “Veel emotionele brieven. De ouders willen niet meer terug. Ze hebben er zelfs veel geld voor over om hun kind op deze school te laten blijven. En dat terwijl ze gewoon belasting betalen voor onderwijs. Je ziet: dit is anders, dit is vernieuwend, dit is wat bij de kinderen past. Weet je: we hebben met zijn allen te veel in oude structuren gedacht.

Bijvoorbeeld dat kinderen *moeten* leren en dat ze *leerplichtig* zijn. Alleen al die woordkeus. Het is niet meer van deze tijd. Kinderen *moeten* helemaal niet leren, want dat *willen* ze namelijk gewoon. Dat is een natuurlijke eigenschap van een kind. Waar het om gaat is dat ouders en leerkrachten dat natuurlijke leerproces stimuleren en aantrekkelijk maken. Leren is leuk. Nou, vertel dat maar eens op een gemiddelde school in Nederland...”

Prettig lesgeven

Dorien stipt aan dat niet alleen de leerlingen het prettig vinden op deze school, de leerkrachten staan ook in de rij voor een baan bij het Kleurenorkest. “Aan aanbod hebben we geen gebrek. De leerkrachten weten dat ze bij ons eindelijk kunnen doen waarvoor ze opgeleid zijn: lesgeven en interessante dingen doen met kinderen. Zonder al die toestanden eromheen, zonder verslakte managementlagen. Dat het kan bewijst de school ieder jaar met gemak. De Onderwijsinspectie is heel tevreden over de resultaten en geeft telkens opnieuw goedkeuring. We hadden laatst de inspecteur op bezoek en die zei letterlijk: ‘zo zou het overal moeten gaan, fantastisch’.

Addertje

Tot zover even alle hosanna-verhalen. Keren we terug naar de dagelijkse situatie, dan is één ding duidelijk: er waren enorm veel overheidshobbels te nemen voordat de goedkeuring donderdag 10 juni door de gemeenteraad van Castricum officieel een feit werd. “We worden nu op het Plan van Scholen gezet, wat betekent dat we bekostigd zullen gaan worden. Toch is er een addertje onder het gras. Die goedkeuring komt net één jaar te laat. We krijgen pas geld voor het schooljaar 2011-2012. Voor het komende jaar is dat geld er dus nog niet...”

Uitdaging

Het schoolbestuur heeft een grote uitdaging te gaan. “We hebben zeker een half miljoen euro nodig om de huur van het pand, de leerkrachten en de middelen te betalen. Weet je wat zo krom is: we zijn slachtoffer van ons eigen succes. Waren er maar twintig kinderen geweest, dan had het veel goedkoper gekund. Maar doordat we zo snel zijn gegroeid zijn ook de kosten logischerwijs behoorlijk gestegen. Natuurlijk begrijpen we dat de regels er niet voor niets zijn en dat er zorgvuldig gewogen moet worden door de overheid. Niemand heeft de schuld en Castricum heeft ons geweldig geholpen. Het blijft echter een feit dat innovatie en snelheid vaak hand in hand gaan. Als iets goed is, dan werkt het. En in dit geval brengt dat kosten met zich mee.”

Benefietconcert

De komende tijd wordt in overleg met de gemeente Castricum gekeken naar de mogelijkheden om het komende schooljaar te overbruggen. Dorien Groot en Bouke de Boer hebben er vertrouwen in. “Wij hebben er persoonlijk al veel geld in gestoken en die pot is leeg. De ouders hebben grote waardering getoond voor onze sponsoring en begrijpen dat wij dat niet nog langer kunnen trekken. Ze gaan samen met ons kijken naar mogelijkheden om geld bij elkaar te krijgen. Bekende Nederlanders als de musicalsterren Joke de Kruijf en Pia Douwes hebben al spontaan toegezegd een benefietconcert te willen geven. Zij staan ook achter dit concept. En de NTI-NLP Foundation heeft samen met de jongeren van Do Dare Dream ook al een heleboel ideeën losgeweekt. Het moet lukken. We vertrouwen erop dat de overheid inziet dat wij de gemeenschap al jaren een enorm bedrag hebben bespaard. Daar mag toch wel iets van terugkomen?”

Dorien tot slot: “Natuurlijk Leren is vernieuwing vanuit de kern. Kinderen die via deze onderwijsvorm in de maatschappij komen hebben straks heel veel te bieden. Onderwijs is geen kostenpost. Het is een investering.”

Wilt u meehelpen het Kleurenorkest komend schooljaar te overbruggen? Dan kunt u een bijdrage storten op:
bankrekeningnummer 67 44 96 183
t.n.v. NTI-NLP Foundation in Limmen o.v.v. het Kleurenorkest